U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **J. S.**, zastoupeného J. H., daňovým poradcem, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství pro hl. m. Prahu** se sídlem Štěpánská 28, 110 00 Praha 1, proti rozhodnutí ze dne 26. 8. 2003, č. j. FŘ-1343/11/03, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2005, č. j. 7 Ca 262/2003-36,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím – dodatečným platebním výměrem ze dne 21. 1. 2002 doměřil Finanční úřad pro Prahu 6 žalobci daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1996. Odvolání proti tomuto dodatečnému platebnímu výměru zamítl žalovaný rozhodnutím z 26. 8. 2003.

Žalobu, jíž žalobce napadl rozhodnutí žalovaného, zamítl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 8. 6. 2005. Při pokusu o doručení rozsudku dne 12. 7. 2005 nebyl žalobcův daňový poradce J. H., který jej v řízení o žalobě zastupoval (dále jen „zástupce“), zastižen; zásilka určená do vlastních rukou byla proto téhož dne uložena na poště. Zástupce byl přitom vyzván, aby si zásilku vyzvedl; to učinil dne 26. 7. 2005.

Dne 10. 8. 2005 byla u Městského soudu v Praze osobně podána blanketní kasační stížnost proti uvedenému rozsudku; zástupce zde soudu sdělil, že argumentace a plná moc udělená advokátovi bude předložena ve lhůtě dle § 106 odst. 3 soudního řádu správního.

Městský soud v Praze nevyzýval žalobce ani jeho zástupce k doplnění náležitostí kasační stížnosti, nýbrž dne 15. 11. 2005 předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí. V předkládací zprávě přitom uvedl, že kasační stížnost nebyla podána včas.

Nejvyšší správní soud nemohl o kasační stížnosti věcně jednat a odmítl ji jako opožděnou.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti přitom nelze prominout.

Jak již bylo uvedeno výše, pokusil se Městský soud v Praze doručit zástupci zásilku obsahující rozsudek dne 12. 7. 2005; z doručenky, která se soudu vrátila poté, co si zástupce zásilku na poště převzal, však plyne, že adresát nebyl při doručování zastižen. Proto byla zásilka uložena na poště a adresát byl poučen o tom, že si tam zásilku může vyzvednout. Zástupci – daňovému poradci, jemuž se v souladu s § 48d občanského soudního řádu doručuje jako fyzické osobě podle § 46 o. s. ř. – byl rozsudek zasílán v obálce typu II pro doručování fyzickým a právnickým osobám do vlastních rukou (srov. přílohu 3 Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 29. prosince 2004, č. j. 691/2004-ODS-Org, kterou se vydávají vzory doručenek v občanském soudním řízení). Výzva k vyzvednutí písemnosti, která je obsažena na oddělitelné chlopni této obálky a jejímž prostřednictvím se zástupce dozvěděl o uložení zásilky na poště, obsahuje především informaci o tom, že zásilku lze vyzvednout nejpozději do patnácti dnů od uložení a že po uplynutí této lhůty bude zásilka vrácena soudu. Krom toho se zde však adresát poučuje o následcích nevyzvednutí zásilky, případně jejího vyzvednutí až po uplynutí desátého dne od uložení: v takovém případě se podle zákona považuje desátý den po uložení zásilky za den doručení písemnosti soudu v ní obsažené.

Zákonným ustanovením, které má toto poučení na mysli, je ustanovení § 50c odst. 4 o. s. ř., část věty před středníkem, kde je upraveno tzv. náhradní doručení (jinak též fikce doručení): podle něj platí, že nebude-li písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, vyzvednuta do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Právě to se stalo v projednávané věci: zásilka byla uložena dne 12. 7. 2005, a desátým dnem od uložení, tj. ve čtvrtek 22. 7. 2005, tak došlo k náhradnímu doručení; od tohoto dne počala běžet dvoutýdenní lhůta pro podání kasační stížnosti, která skončila ve čtvrtek 5. 8. 2005. Kasační stížnost podaná kdykoli po tomto datu – v žalobcově případě dne 10. 8. 2005 – je tak kasační stížností opožděnou. Tento právní následek plyne z povahy náhradního doručení jakožto institutu, který – jsou-li k tomu dány zákonné předpoklady – zcela nahrazuje doručení skutečné. Proto s ním zákon také spojuje totožné následky: v případě zásilek určených do vlastních rukou (jakou byla i zásilka adresovaná zástupci a obsahující napadené rozhodnutí krajského soudu) tak v den následující po uplynutí posledního dne desetidenní úložné lhůty začínají běžet procesní lhůty – v žalobcově případě dvoutýdenní lhůta k podání kasační stížnosti. Je lhostejné, zda adresát zásilky kdykoli později převezme uloženou zásilku, jak se stalo v projednávaném případě dne 26. 7. 2005, neboť na běh již započaté lhůty to nemá vliv.

Za povšimnutí stojí již zmíněné ustanovení § 48d o. s. ř., podle nějž se při doručování fyzické osobě oprávněné vykonávat specializované právní poradenství, kterou si účastník zvolil svým zástupcem a která není advokátem, notářem, soudním exekutorem ani patentovým zástupcem, doručuje podle § 46 o. s. ř. upravujícího doručování fyzickým osobám. Daňový poradce, na nějž toto ustanovení dopadá, tak nemůže – na rozdíl od advokáta, notáře, soudního exekutora či patentového zástupce – zmocnit své zaměstnance nebo jiné fyzické osoby k tomu, aby za něj s procesními účinky doručení přijímali písemnosti, včetně písemností určených do vlastních rukou (srov. § 48 odst. 2, § 48a odst. 2, § 48b odst. 2 a § 48c odst. 2 o. s. ř.). To by mohlo budit dojem, že postavení daňového poradce při doručování je bezdůvodně horší než postavení jiných fyzických osob profesně činných v oblasti práva; tak tomu však není. Ustanovení § 46 o. s. ř. totiž umožňuje daňovému poradci, stejně jako každé jiné fyzické osobě, vyvrátit fikci doručení, resp. dosáhnout

neúčinnosti doručení, pokud prokáže, že se v místě doručování nezdržoval v den, kdy nebyl zastižen, a v době do tří, resp. deseti, dnů od uložení (§ 46 odst. 6 *in fine* s. ř. s.). Tím se postavení daňového poradce vyvažuje: u advokátů, notářů, soudních exekutorů a patentových zástupců je totiž neúčinné doručení pojmově vyloučeno.

Zástupce v projednávané věci tedy měl možnost zpochybnit zákonnou fikci doručení pro případ, že by se skutečně v den doručování a v následujících deseti dnech nezdržoval v místě doručování; ostatně ve výzvě pošty obsažené na oddělitelné chlopni obálky byl dostatečně poučen, a kdyby považoval doručení fikcí za neúčinné, mohl to namítat a doložit. Krom toho zástupce převzal zásilku čtvrtý den poté, kdy bylo doručeno fikcí, a do konce lhůty k podání kasační stížnosti mu tak zbývalo ještě deset dní; přesto však podal kasační stížnost až pět dní po uplynutí zákonné dvoutýdenní lhůty.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako opožděnou za použití § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. prosince 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu